

TRÆNA KOMMUNE

BUDSJETT 2020 OG HANDLINGSPROGRAM 2020 - 2023

INNHOILDSFORTEGNELSE

	Side
Innledning	1
Nøkkeltall 2020	2
Lånegjeld	3
Fond	4
Bevillingsoversikt drift 2020	5
Lønn og pensjon	7
Investeringer 2020-2023	8
Økonomiplan	8
Økonomiske handlingsregler	11
Folketall	12

RAMMEOMRÅDER:

• Politiske styrer og kontrollorgan	13
• Administrasjon	14
• Undervisning	15
• Barnehager	18
• Kultur og idrett	19
• Helsetjenester	20
• Pleie og omsorgstjenester	21
• Barnevern og sosialtjenesten	23
• Næringsformål	24
• Kommunale kaier	26
• Planlegging/bygging	27
• Drift av kommunale bygg	28
• Kirke, trossamfunn og kirkegårder	29
• Veier og gatelys	30
• Vann, avløp og renovasjon	31
• Brann og feiertjenester	33

VEDLEGG

- Bevilgningsoversikt drift
- Bevilgningsoversikt investering
- Fordeling på rammeområdene
- Lån og fondsoversikt

INNLEDNING

Budsjett 2020

Budsjettet for 2020, samt handlingsprogram for perioden 2020-2023 er lagt med bakgrunn i kommuneplanens samfunnsdel, politisk vedtatte prioriteringer samt videreføring av de behov man har avdekket de siste årene. Satsningsområdene i kommuneplanens samfunnsdel er kommunens viktigste verktøy for å kunne planlegge i hvilken retning vi skal jobbe i et lengre perspektiv. Hovedmålene i samfunnsplanen er 555 fastboende Trænværing, et allsidig næringsliv og Træna som rollemodell for gode småsamfunn. Med dette som utgangspunkt skal man kunne gjenkjenne kommunens satsningsområder i handlingsprogrammet for perioden. Disse områdene er bostedsattraktivitet, næringsliv i utvikling, miljøsmart øysamfunn, kommunikasjon og infrastruktur, og Træna kommune som organisasjon.

De økonomiske utsiktene for 2020 er utfordrende og krevende. Dette har flere årsaksforklaringer, men en vesentlig faktor for Træna kommunes del er en relativt drastisk nedgang i befolkningstallet, fra 456 i januar 2019 til 437 i skrivende stund. Dette resulterer blant annet i lavere statlige overføringer, og skatteinngang for å nevne noe. I tillegg er det fortsatt slik at kommunene blir pålagt stadig flere oppgaver- uten at nødvendige midler følger med. For å henge med i utviklingen, og levere lovpålagte tjenester innenfor de rammene som foreligger, og stadig strammes inn, må kommunene selv sørge for faglig oppdaterte ansatte. Træna kommune er for liten til å kunne nyttiggjøre seg stordriftsfordeler eller omstruktureringer innenfor egen organisasjon, dette innebærer at selv små endringer kan bli relativt kostbare.

Træna kommune skal levere kvalitativt gode tjenester til befolkningen. For å greie dette også i fremtiden innebærer det at vi i enda større grad må være nytenkende, måteholdne og kreative slik at de økonomiske rammene holdes. Dette vil blant annet gjennomføres med felles fokus på økonomi i ledergruppa, samt at administrasjonen, og der det er hensiktsmessig også politisk ledelse, sammen ser på gode løsninger for fornuftig og redusert pengebruk uten at det nødvendigvis vil merkes på de ulike sektorer og hos innbyggerne.

Som i de to foregående planperiodene vil det også i det videre være nødvendig å gjennomgå behov for nyansettelser ved naturlig avgang. Kommunen må fortsatt prioritere etterslep på bygg og anlegg, i den grad det finnes økonomisk handlingsrom for dette. Arbeidet på disse områdene er ressurskrevende, både økonomisk og faglig. Det er ikke økonomisk handlingsrom for flere sårt tiltrengte tiltak på ulike sektorer; herunder teknisk, helse, oppvekst, kultur og på IKT. Tiltak som prioriteres i 2020 er oppgradering av vannverk, hovedplan vann og uteområde skole og barnehage.

De grep som er gjort for å få budsjettet 2020 til å gå i balanse er: bruk av fond for å dekke opp kostnader for ressurskrevende helsetjenester. Ingen avsetning av midler til disposisjonsfond. Økt bruk av pensjonspremiefond. Dette gjelder for 2020, mens det for økonomiplanperioden vil bli et positivt netto driftsresultat.

Kommuneøkonomiens handlingsrom påvirkes av prosjektmidler, tilskudd og tildeling av skjønnsmidler. Over år har Træna kommune satt av midler til både investeringsfond og disposisjonsfond, slik at man lettere kan møte uforutsette merutgifter eller inntektssvikt.

Mulige alternativ til økt handlingsrom i kommuneøkonomien kan i økonomiplanperioden være: flere interkommunale avtaler, hvor man kan oppnå kostnadsreduksjoner ved å sammen være større, se på muligheter for flere og høyere inntekter til kommunen ved å selge tjenester i større grad samt vurdere prisen på disse. Utover dette kan man vurdere innføring av eiendomsskatt og boplikt i deler av kommunen og å utrede effekten av en eventuell kommunesammenslåing.

Kommunen har fortsatt prosjekter gående når det gjelder planarbeid. Både arealplan, reguleringsplan og kulturminneplan er i prosess. I 2020 vil rullering av samfunnsplanen påbegynnes, og dermed vil nytt kunnskapsgrunnlag til kommunal planstrategi tas frem.

BUDSJETT 2020

Noen nøkkeltall:

- Skatt og rammetilskudd utgjør totalt kr 49 264 000
- Grunnlag for skatteanslaget er et innbyggertall på 437 KS prognose 1903 alternativ skatt tre år
- Av rammetilskuddet utgjør inntektsutjevningen kr 1 106 000
- Skjønnsmidler kr 0
- Etter at netto finansutgifter og netto avsetninger er trukket fra har vi kr 47 053 945 til fordeling drift- en økning på 7% fra 2019
- Det er avsatt 1 million i budsjettet til forventet lønnsøkning på 3,6% i 2020
- Prisøkning prognose på 3,1%
- Til dekning av økt pensjonspremie KLP, bruk av pensjonsfond årlig med kr 1 000 000
- Det er budsjettet med 2 lærlinger i kommunen, 1 ved Træna alders- og sykehjem og 1 i utviklingsprosjektet
- Det er budsjettet med en fastrente på 3,8 % og flytende rente 2,5 %
- Netto driftsresultat er på -2,2%
- Bruk av bundne fond med kr 911 951 som er tilskuddsmidler og selvkostfond. Næringsfond kr 100 000 til utviklingsprosjektet, voksenopplæring kr 83 000, undervisning kr 140 000, uteområde skole/barnehage kr 250 000 og bruk av selvkostfond vann med kr 338 951
- Avsetning av havneavgifter kr 229 732 til bundet fond.
- Bruk av disposisjonsfond kr 642 726 til ressurskrevende helsetjenester
- Det er ikke budsjettet med nye låneopptak til investeringer
- Bruk av ubundet fond til investering med kr 3 025 000
- Opptak av lån til videre utlån med kr 1 500 000

Kommuneloven 2018 § 14-10 Balanse i økonomiplanen og årsbudsjettet

All bruk av midler i årsbudsjettet skal ha dekning i årets tilgang på midler.

Træna kommunes budsjett for 2020 har et negativt driftsresultat på kr 1 324 945. Dette dekkes inn ved bruk av disposisjonsfond med kr 642 726, og bruk av bundet fond med netto kr 682 219, som er avsatte tilskudd/selvkostfond til finansiering av tiltak i 2020.

LÅNEGJELD

Træna kommune har en høy gjeldsbelastning, med ca. 50 millioner utenom lån til videre utlån.

Det er ikke budsjettert med nye låneopptak i økonomiplanperioden.

Kommunalbankens anslag og markedsrenter er lagt til grunn ved beregning av rentenivået i perioden. Det er lagt til grunn en rente på 2,5% for 2020 og 2,4% i økonomiplanperioden.

Kommunalbankens anslag på rentenivå

ÅR	Norges Bank-anslag hentet fra Pengepolitisk rapport 3/19			Budsjettert lånerente ved bruk av NB anslag	Oppdatert 20.09.2019 FRA Markedet (NIBOR 3 MND)	Bank margin-påslag på Nibor	Budsjettert lånerente ved bruk av markedsrenter
	NB anslag styringsrente	NB anslag påslag i pangemarkedet	NB anslag 3 mnd Nibor				
2020	1,59	0,40	1,99	2,59	1,80	0,6	2,40
2021	1,58	0,40	1,98	2,58	1,68	0,6	2,28
2022	1,54	0,40	1,94	2,54	1,60	0,6	2,20
2023	1,50	0,40	1,90	2,50	1,55	0,6	2,15

Oversikt gjeld i 1000 kr							
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Lånegjeld kommunalbanken	53 208	52 227	49 555	46 790	44 025	41 260	
Avdrag drift	2 681	2 700	2 765	2 765	2 765	2 765	
Rente	1095	1310	1250	1250	1050	1000	
Fastrente	3,88 %	3,88 %	3,88 %	3,88%	3,88%		
Flytende rente	2%	2,1%	2,5%	2,4%	2,4%	2,4%	
Lånebelastning Pr innb	116	119	105	113	101	94	
Gjeldsbelastning	5,5%	6,7%	6,6%	6,6%	6,3%	6,2%	
Renteeksponering	91,4%	81%	81%	76,8%	72,2%	67,7%	

Gjeldsbelastning, dette tallet forteller i hvilken grad gjelden tynger kommunens økonomi. Renter og avdrag bør ikke overstige 5% av inntektene.

Riksrevisjonen definerer nivået for høy lånegjeld til 75 prosent av inntektene. Gjeld mellom 65 og 75 prosent defineres som moderat. Træna kommune har en netto gjeldsgrad på 81% som reduseres til 67,7% i løpet av planperioden. For å ivareta en sunn kommuneøkonomi bør ikke lånegjelden økes i planperioden.

Med de investeringsprosjektene som ligger i budsjettet for 2020 og planer for årene fremover, er realiteten at netto lånegjeld reduseres. En realistisk målsetning for netto lånegjeld er at den skal være mindre enn 75% av brutto driftsinntekter i kommende 4-års periode.

Lån til selvkost utgjør ca. 17,3millioner i 2020, og består av lån til boliger, vann og avløp. Dette dekkes inn av husleie og gebyrer.

FOND

1.11.2019

SUM FONDSMIDLER

Disposisjonsfond, inkludert årets avsetning	*10 091 151
Investeringsfond (ubundet kapitalfond)	6 329 582
Bundet driftsfond	5 211 570
Sum fondsmidler	21 632 303

Pensjonsfond 10 700 000

*Korrigert for premieavvik og «likviditetsreserve»

Disposisjonsfond er oppsparte midler som kan benyttes til finansiering av både drift og investering. Fondet er ment å være en buffer slik at kommunen kan møte svingninger og uforutsette utgifter. Kommuner med høyt disposisjonsfond kan lettere møte utforutsette merutgifter eller inntektssvikt, enn kommuner med lavt disposisjonsfond. Staten anbefaler et nivå på 5% av brutto driftsinntekter.

Dagens nivå på disposisjonsfond ser ut til å bli per 1.1.2020 på 16,5%. I planperioden er det satt som mål at nivået på fondet skal være over 8%.

Bundne fond er tilskudd, gaver og selvkostfond. Disse skal kun brukes til formålet det er gitt til.

Det er lagt inn i perioden 2020-2023 til finansiering av investering; bruk av investeringsfondet og disposisjonsfond med kr 13 200 000. Avsetningen i perioden på kr 1 000 000.

BEVILLINGSOVERSIKT DRIFT

Bevilgningsoversikt drift	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Rammetilskudd	-34 409 703	-36 034 000	-37 082 000
Inntekts- og formuesskatt	-12 509 036	-11 892 000	-12 182 000
Eiendomsskatt	0	0	0
Andre generelle driftsinntekter	-2 641 872	-20 000	-20 000
Sum generelle driftsinntekter	-49 560 611	-47 946 000	-49 284 000
Sum bevilgninger drift, netto (rammeområder)	39 999 057	43 558 004	47 053 945
Avskrivninger	5 699 951	0	0
Sum netto driftsutgifter	45 699 008	43 558 004	47 053 945
Brutto driftsresultat	-3 861 603	-4 387 996	-2 230 055
Renteinntekter	-595 061	-210 000	-550 000
Utbytte		0	
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	
Renteutgifter	1 094 887	1 310 000	1 340 000
Avdrag på lån	2 681 420	2 700 000	2 765 000
Netto finansutgifter	3 181 246	3 800 000	3 555 000
Motpost avskrivninger	-5 699 951	0	0
Netto driftsresultat	-6 380 308	-587 996	1 324 945
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:			
Overføring til investering	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	703 464	-132 004	-682 219
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	3 561 136	720 000	-642 726
Dekning av tidligere års merforbruk			
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	4 264 600	587 996	-1 324 945
Mindreforbruk 2018	-2 115 708		
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)			

Frie inntekter som er rammetilskudd og skatt utgjør totalt kr 49 264 000. Dette er en økning på 2,7% fra opprinnelig budsjett 2019. Det er flere tilskudd som er innlemmet i rammetilskuddet, i tillegg skal nye oppgaver finansieres.

Øremerkede tilskudd som er lagt inn i rammetilskuddet er; tilskudd til psykolog, dagaktivitetstilbud til hjemmeboende, etablering og tilpasning av bolig og tidlig innsats/lærernorm.

Ut fra dagens forutsetning for beregning av rammetilskudd vil kommunen få en liten nedgang i rammetilskudd i perioden 2021-2023. Det er bl.a. reduksjon for uttak av finansieringen av skatteoppkrever.

Bevilgninger drift, netto på ramme Tall i kroner	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Opprinnelig budsjett 2019	Opprinnelig budsjett 2020
Netto driftsutgifter pr RAMMEOMR					
1701 Politiske styrer og kontrollorgan	1 519 163	1 582 809	1 113 561	1 704 348	1 705 086
1702 Administrasjon	7 254 750	6 777 867	6 087 053	7 819 547	7 863 443
1703 Undervisning	7 944 856	7 729 834	7 116 940	7 944 785	8 273 729
1704 Barnehager	2 059 528	2 142 854	2 282 495	1 881 584	2 534 481
1706 Kultur og idrett	903 894	1 178 917	1 144 066	1 154 692	1 165 211
1708 Helsetjenester	4 171 841	4 374 524	4 395 858	4 521 579	5 120 225
1710 Pleie og omsorgstjenester	11 680 345	12 864 584	13 001 279	12 256 984	13 343 902
1710 Ressurskrevende tjenester, 4300	641 552				
1711 Barnevern og sosialtjenesten	1 122 044	1 134 471	386 382	958 000	868 000
1712 Næringsformål	-1 082 933	762 369	103 186	142 000	142 000
1713 Kommunale kaier/Industriområde	-261 304	-304 844	-358 334	-219 066	-229 732
1714 Planlegging/bygging	1 653 261	1 611 755	1 218 375	1 751 740	1 774 000
1715 Drift av kommunale bygg	3 076 331	3 043 004	3 813 327	2 529 921	2 820 744
1716 Kirke, trossamfunn og kirkegårder	598 078	693 297	755 220	751 000	769 000
1717 Veier og gatelyst	1 163 937	838 223	700 117	625 561	625 561
1718 Vann, avløp og renovasjon	-846 955	-463 418	-2 187 183	-1 009 405	-425 236
1719 Brann og feiertjenester	371 708	585 215	589 069	744 734	703 531
Avdrag næringslån, ansvar 9200	-12 461	-509 737	-162 357		
Netto for RAMMEOMR	41 957 635	44 041 724	39 999 057	43 558 004	47 053 945

1702 Opprinnelig budsjett , reserverte midler til lønn avsatt med 1 mill kr . Midlene blir regulert ut på rammeområdene i regnskapsåret.

Til fordeling drift i 2020 er ramma økt med kr 3 496 000, en økning på 7,3% fra 2019.

Økte stillingshjemler:

- 1,6 stilling åpen omsorg
- Omgjøring av en stilling som lærling til helsefagarbeider
- 0,3 stilling som helsefagarbeider
- 1 stilling i barnehagen

Nye driftstiltak

- Uteområde inkludert lekeapparat for barnehage /skole kr 250 000
- Hovedplan vann kr 500 000

LØNN OG PENSJON

Helårseffekt av lønnsoppgjøret i 2019 er lagt inn i budsjettet for 2020.

I statsbudsjettet er det lagt til grunn en lønnsvekst på 3,6% som utgjør ca.1,4 million kroner, inkludert sosiale utgifter. I 2020 er det lokale forhandlinger i tillegg til hovedoppgjøret.

Reguleringspremien skal dekke økte pensjonsforpliktelser som følge av lønnsvekst og økning i folketrygdens grunnbeløp. Økningen i grunnbeløpet forventes å bli en del høyere i 2020 enn i 2019.

Satser pensjonspremie:

Pensjonsordning	Budsjett 2019	Premie 2020
KLP felles	19%	22,42%
KLP sykepleiere	19%	19,96%
SPK lærere	12%	10,77%

* 18,24% KLP fellesordningen er lagt inn i budsjettet. Etter bruk av pensjonsfond i fellesordningen med kr 1 000 000

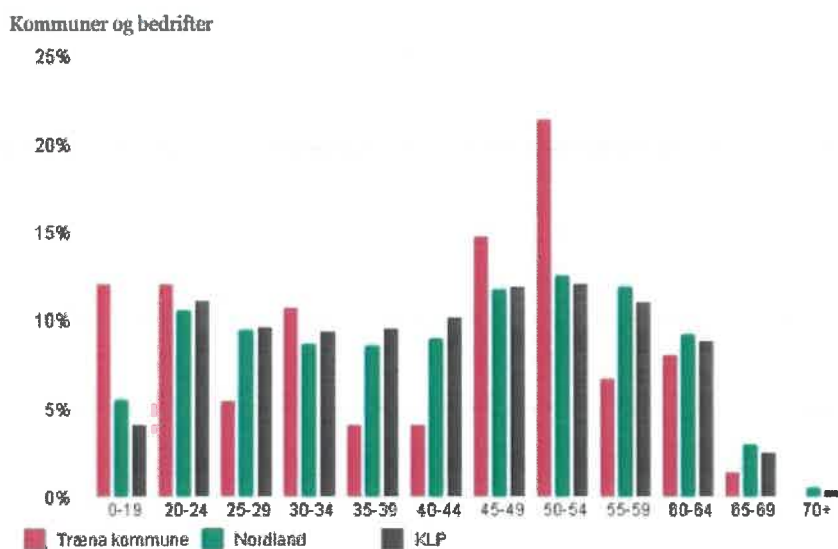
Administrasjonen foreslår en reduksjon fra 22,42% til 18,24% i pensjonspremie KLP, som dekkes inn av premiefond med kr 1 000 000 årlig i perioden.

Træna kommune har stående på premiefond 10,7 millioner kr.
Premiefondet kan kun brukes til reduksjon av pensjonskostnader.

Avkastning tillagt premiefond

2015	1 003 718	
2016	786 669	
2017	1 060 000	
2018	628 000	Brukt 700 000
2019		Brukt 500 000
2020		Forslag bruk av kr 1 000 000

Tabell. Alderssammensetning ansatte i Træna kommune med unntak av sykepleiere og lærere pr. 30.09.2019

INVESTERINGER 2020-2023

Større investeringsprosjekter er nå under ekstern utredning i forhold til omfang og kostnader. Denne utredningen vil bli lagt frem i egen sak når den er ferdigstilt for videre prioritering.

Investeringer som er tatt med i budsjettforslaget: (i 1000 kr.)

Ansvar	Tiltak	2019	2020	2021	2022	2023	Totalt 20-23
6100	El-bil	300					
6100	Garasje/lager			2500			2 500
6200	Tak, eldreboliger	200					
6300	Drenering kjeller rådhus/skole	500	1 250				1 250
6300	Fjernvarme		625	625			1 250
6350	Sykehjem,, vinduer, rom	100		1 250	1 250		2 500
6610	Gatelys	400	875				875
6610	Asfaltering		750	2 500			3 250
6640	Havner			3 000			3 000
6700	Oppgradering filter, pumpe	450					
Finans	Utlån, avdrag formidlingslån	190	160	160	160	160	640
	Utlån		1 500				1 500
	Egenkapitalinskudd KLP	225	225	225	225	225	900
	Sum investeringer	2 365	5 385	10260	1 635	385	17665
Ansvar	Finansiering	2019	2020	2021	2022	2023	Totalt 20-23
Finans	Fra drift	0	0	0	0	0	0
	Momskompensasjon		-700	-1 375	-250		-2 325
	Bruk av lån til videre utlån		-1 500				-1 500
	Avdrag formidlingslån	-190	-160	-160	-160	-160	-640
	Bruk av ubundenkapitalfond	-1 175					
	Bruk av disposisjonsfond	-1 000					
	Bruk av ubunden fond		-3 025	-8 725	-1 225	-225	-13200
	Sum finansiering		-5 385	10260	-1635	-385	-17665

Momskompensasjon går til finansiering på de enkelte prosjekt i perioden 2020-2023.

ØKONOMIPLAN

Ut fra dagens forutsetning for beregning av rammetilskudd vil kommunen få en liten nedgang i rammetilskudd i perioden 2021-2023 i forhold til i 2020. Det er bl.a. reduksjon for uttak av finansieringen av skatteoppkrever.

Økonomiplanen er budsjettet i 2019-tall. I 2020 er det satt av ca. 1 mill kr til dekning av lønnsoppgjør. For årene 2021 –2023 er det satt av ca. 0,7 millioner kr.

Fordeling til drift er korrigert for reduserte utgifter til leie av lager, pga. forslag til bygging av nytt lager/garasje i 2021. Grunnet lavt barnetall fra 2021 –2023 er det foretatt reduksjon med ca 400 000 totalt på rammene for barnehage og undervisning. Utgifter til valg er satt inn i 2021 med kr 70 000.

Det er ikke innarbeidet eiendomsskatt i budsjettet.

I perioden er det lagt til grunn et innbyggertall på 437.

Bevilgningsoversikt drift	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Rammetilskudd	-34 409 703	-36 034 000	-37 082 000	-37 023 000	-37 023 000	-37 023 000
Innteks- og formuesskatt	-12 509 036	-11 892 000	-12 182 000	-12 182 000	-12 182 000	-12 182 000
Eiendomsskatt	0	0	0	0	0	0
Andre generelle driftsinntekter	-2 641 872	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Sum generelle driftsinntekter	-49 560 611	-47 946 000	-49 284 000	-49 225 000	-49 225 000	-49 225 000
Sum bevilgninger drift, netto	39 999 057	43 558 004	47 053 945	45 622 932	45 367 932	45 367 932
Avskrivninger	5 699 951	0	0	0	0	0
Sum netto driftsutgifter	45 699 008	43 558 004	47 053 945	45 622 932	45 367 932	45 367 932
Brutto driftsresultat	-3 861 603	-4 387 996	-2 230 055	-3 602 068	-3 857 068	-3 857 068
Renteinntekter	-595 061	-210 000	-550 000	-510 000	-510 000	-490 000
Utbytte		0				
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0				
Renteutgifter	1 094 887	1 310 000	1 340 000	1 140 000	1 090 000	1 090 000
Avdrag på lån	2 681 420	2 700 000	2 765 000	2 765 000	2 765 000	2 765 000
Netto finansutgifter	3 181 246	3 800 000	3 555 000	3 395 000	3 345 000	3 365 000
Motpost askrivninger	-5 699 951	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-6 380 308	-587 996	1 324 945	-207 068	-512 068	-492 068
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:						
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger av bundne fond	703 464	-132 004	-682 219	67 781	67 781	67 781
Netto avsetninger av disposisjonsfond	3 561 136	720 000	-642 726	139 287	444 287	424 287
Dekning av tidligere års merforbruk						
Sum disponeringe, dekning av netto driftsresultat	4 264 600	587 996	-1 324 945	207 068	512 068	492 068
Mindreforbruk 2018	-2 115 708					
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)						

Bevilgninger drift, netto på ramme	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Tall i kroner						
Netto driftsutgifter pr RAMMEOMR						
1701 Politiske styre og kontrollorgan	1 113 561	1 704 348	1 705 086	1 734 086	1 664 086	1 664 086
1702 Administrasjon	6 087 053	7 819 547	7 863 443	7 603 430	7 603 430	7 603 430
1703 Undervisning	7 116 940	7 944 785	8 273 729	8 043 729	8 043 729	8 043 729
1704 Barnehager	2 282 495	1 881 584	2 534 481	2 314 481	2 314 481	2 314 481
1705 Kultur og idrett	1 144 066	1 154 692	1 165 211	1 165 211	1 165 211	1 165 211
1708 Helsetjenester	4 395 858	4 521 579	5 120 225	5 120 225	5 120 225	5 120 225
1710 Pleie og omsorgstjenester	13 001 279	12 256 984	13 343 902	13 343 902	13 343 902	13 343 902
1710 Ressurskrevende tjenester, 4300						
1711 Barnevern og sosialtjenesten	386 382	958 000	868 000	868 000	868 000	868 000
1712 Næringsformål	103 186	142 000	142 000	142 000	142 000	142 000
1713 Kommunale kaier/Industriområde	-358 334	-219 066	-229 732	-229 732	-229 732	-229 732
1714 Planlegging/bygging	1 218 375	1 751 740	1 774 000	1 774 000	1 774 000	1 774 000
1715 Drift av kommunale bygg	3 813 327	2 529 921	2 820 744	2 570 744	2 385 744	2 385 744
1716 Kirke, trossamfunn og kirkegårder	755 220	751 000	769 000	769 000	769 000	769 000
1717 Veier og gateløp	700 117	625 561	625 561	625 561	625 561	625 561
1718 Vann, avløp og renovasjon	-2 187 183	-1 009 405	-425 236	-925 236	-925 236	-925 236
1719 Brann og feiertjenester	589 069	744 734	703 531	703 531	703 531	703 531
Avdrag næringslån, ansvar 9200	-162 357					
Netto for RAMMEOMR	39 999 057	43 558 004	47 053 945	45 622 932	45 367 932	45 367 932

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter

I 2020 er det budsjettert et resultat på -2%, mot 1% for 2019. I kroner utgjør det et negativt netto driftsresultat på kr 1 324 945, noe som er 2,4 mill.kr. lavere enn anbefalingen. På sikt bør netto driftsresultat opp mot anbefalt størrelse. Dette for å ha en buffer til investering og uforutsette utgifter. For 2020 burde netto driftsresultat være på ca 1 mill. kr.

I 2020 er det ingen avsetning til disposisjonsfond.

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene blir brukt som et mål på kommunens økonomiske handlefrihet. Denne indikatoren bør over tid ligge på minst 1,75 %.

Driftsresultatet for Træna kommune har de fem siste årene variert fra -1,1% i 2014 til 9,4% i 2018.

Kommunens netto driftsresultat i 2018 var på ca. kr 6.380.000.

I hele 1 000 kr	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	B 2019	B2020	B 2020-23
Netto driftsresultat	7 801	2 628	2 426	928	-720	1 472	3 397	259	6 380	588	-1 324	500
Nto. Drifts.res. i % dr.innt	14,3%	4,8%	4,1%	1,5%	-1,1%	2,3%	5,1%	0,4%	9,4%	1%	-2,2%	1%

Bruk og avsetning til fond 2021-2023

Bruk av bundet fond i driftsbudsjettet

Næringsfond til utviklingsprosjektet:	kr	100 000
Voksenopplæring	kr	83 000
Prosjekt undervisning	kr	140 000

Avsetning bundet fond i driftsbudsjettet

Havner (selvkost)	kr	229 732
Vann	kr	161 049

Avsetning til disposisjonsfond

2021	kr	139 287
2022	kr	444 287
2023	kr	424 287

ØKONOMISKE HANDLINGSREGLER

Handlingsregel 1: Netto driftsresultat

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene blir brukt som et mål på kommunens økonomiske handlefrihet. Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) anbefaler at denne indikatoren over tid bør ligge på minst 1,75 %. Driftsresultatet for Træna kommune har de fem siste årene variert fra -1,1% i 2014 til 9,4% i 2018. Kommunens netto driftsresultat i 2018 var på ca.kr 6.380.000

I hele 1 000 kr	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	RB 2019	B2020
Netto driftsresultat	7 801	2 628	2 426	928	-720	1 472	3 397	259	6 380	-1 254	-1 324
Nto. Drifts.res. i % dr.innt	14,3%	4,8%	4,1%	1,5%	-1,1%	2,3%	5,1%	0,4%	9,4%	-2%	-2,2%

Handlingsregel 2: Disposisjonsfond

Disposisjonsfond er oppsparte midler som kan benyttes til finansiering av både drift og investering. Fondet er ment å være en buffer slik at kommunen kan møte svingninger og uforutsette utgifter. Kommuner med høyt disposisjonsfond kan lettere møte utforutsette merutgifter eller inntektssvikt, enn kommuner med lavt disposisjonsfond. Staten anbefaler et nivå på 5% av brutto driftsinntekter.

Ved inngangen til 2019 var beholdningen 9,3 millioner kr. Dersom budsjettet følges vil saldo ved utgangen av året være omtrent 12,6mill. kr, herav 2,6 mill. kr til premieavvik og likviditetsreserve.

Disposisjonsfond korrigeres for avsatte midler til premieavvik og likviditetsreserve før beregning.

Handlingsregel 3: Netto lånegjeld

Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusiv pensjonsforpliktelser) fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. Anbefalt nivå er på 50% og 75% viser den kritiske grensen. Jo høyere gjeldsgrad, jo mer utsatt er kommunen for konjunktursvingninger i økonomien blant annet i form av økt rente.

Med de investeringsprosjektene som ligger i budsjettet for 2019 og planer for årene fremover, er realiteten at netto lånegjeld reduseres. En realistisk målsetning for netto lånegjeld er at den skal være mindre enn 75 % av brutto driftsinntekter i kommende 4 –års periode.

Økonomiske handlingsregler oppsummeres slik:

HANDLINGSREGLER	Resultat 2018	R budsjett 2019	Mål 2020-2023	Ansvar
Netto driftsresultat målt i forhold til brutto driftsinntekter	9,4%	-2%	> 1,75 %	Alle
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	13,2%	16,5%	> 8 %	Alle
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	75%	81,5%	< 75 %	Alle

Tiltak for å oppnå disse målsetningene er:

- Kostnadseffektivisering
- Øke inntektsgrunnlaget: Innføring av eiendomsskatt, økte gebyrer på kommunale tjenester.
- Dempe/kontrollere investeringsaktiviteter for å håndtere lånegjeld og renteutgifter.
- Styrke egenkapitalen ved å planlegge med positivt driftsresultat og avsetning til fond.

FOLKETALL

Folketallsutviklingen viser en nedgang i løpet av året fra 1.1 19 med en befolkning på 456, 1.7.19 på 448 og på er nå i november er folketallet redusert til 437. En reduksjon på 4,2%

Folkemengde 1. januar, etter alder

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
0 år	10	2	8	2	7	2	4	3	7	1	3	5
1-5 år	30	37	35	33	32	37	23	23	17	17	15	17
6-12 år	53	47	46	47	48	50	55	50	51	46	35	32
13-15 år	18	27	25	28	20	20	16	20	18	19	19	20
0-15 år	111	113	114	110	107	109	98	96	93	83	72	74
16-19 år	24	24	27	24	27	30	30	33	23	24	25	22
20-44 år	132	136	168	169	170	166	159	150	152	147	153	149
45-66 år	109	108	113	113	118	127	131	135	135	142	132	136
16-66 år	265	268	308	306	315	323	320	318	310	313	310	307
67-79 år	51	52	45	51	50	46	46	49	51	44	51	54
80-89 år	23	21	20	21	20	23	22	20	22	23	20	20
90 år eller eldre	1	1	2	2	5	5	3	3	2	2	1	1
67 år og eldre	75	74	67	74	75	74	71	72	75	69	72	75
Totalt	451	455	489	490	497	506	489	486	478	465	454	456

Folkemengde 1.juli, etter alder

Pr 1.7.	2016	2017	2018	2019
Innbyggere i alt pr 1.7.	470	450	458	448
0-1 år	6	5	6	8
2-5 år	13	14	12	12
6-15 år	67	53	55	53
16-22 år	47	53	48	40
23-66 år	264	256	263	260
67-79 år	48	46	53	56
80-89 år	24	21	20	17
90 +	1	2	1	2

1701 POLITISKE STYRER OG KONTROLLORGAN

Ansvar	Navn	Ansvar	Navn
1000	Kommunestyre/formannskap	1050	Andre råd og utvalg
1010	Storings-/kommunevalg	1100	Revisjon

BUDSJETT 2020

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1701 POLITISKE STYRER OG KONTROLLORGAN		
Lønn og sosiale utg	1 073 624	1 144 362
Kjøp inngår i tj prod	262 724	192 724
Kjøp erstatter tj prod	355 000	355 000
Overføringer fra komm	13 000	13 000
Finansutgifter	0	0
Salgsinntekter	0	0
Refusjoner	0	0
Overføringer til komm	0	0
Finansinntekter	0	0
Sum	1 704 348	1 705 086

1702 ADMINISTRASJON

Ansvar	Navn	Ansvar	Navn
1200	Sentraladministrasjonen	1800	Diverse fellesutgifter
1300	Kommunekassen	1990	Reservert tilleggsbevilgninger
1400	IKT		

Utfordringer 2020-2023

- Videreutvikling av system for helse- miljø og sikkerhet med systematisk avviksbehandling
- Opplæringsplan og kompetanseheving
- Oppgradering av IKT-tjenester

Mål 2020

- Utarbeide nytt organisasjonskart
- Utarbeide økonomireglement
- Revidere finansreglement
- Gjennomgå internkontrollrutiner
- Benytte traineeordning

BUDSJETT 2020

Drift:

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1702 ADMINISTRASJON		
Lønn og sosiale utg	4 760 502	5 878 467
Kjøp inngår i tj prod	1 999 032	1 984 976
Kjøp erstatter tj prod	56 000	56 000
Overføringer fra komm	1 060 013	0
Finansutgifter	0	0
Salgsinntekter	-56 000	-56 000
Refusjoner	0	0
Overføringer til komm	0	0
Finansinntekter	0	0
Sum	7 819 547	7 863 443

Det er avsatt reserverte lønnsmidler med kr. 1 mill. til sentrale og lokale forhandlinger. Lønnsøkning for 2019 er innbakt i budsjettforslag.

Kommunen har behov for oppgradering av utstyr samt programvare som kan effektivisere arbeidsprosesser. Dette innebærer blant annet integrasjon av fagsystemer som turnusplanlegging og vikarstyring mot lønnsystemet slik at timelister kan oversendes elektronisk. Det vil skrives sak til bruk av disse midlene i løpet av våren.

1703 UNDERVISNING

Ansvar	Navn	Ansvar	Navn
2100	Grunnskole	2140	Voksenopplæring
2120	SFO	2160	Træna kulturskole

Antall elever 2012 - 2020

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antall pr 31.12:	69	70	65	65	68	55	52	48	39*
Selvær	7	3	3	3	3	3	2	2	-
Husøy	62	67	62	62	65	52	50	46	39*
SFO Selvær	4	2	2	2	-	-	-	-	-
SFO Husøy	15	18	15	15	15	5	4	4	5*

* forventet utvikling

Grunnskole

Utfordringer 2020-2023

- Synkende barnetall betyr mindre overføringer og strammere rammer
- Overgang til ny Læreplan (LK20) blir en ressurskrevende prosess
- Høyt antall enkeltvedtak som i sum er ressurskrevende
- Lite formell kompetanse på estetiske- og teknologirettede valgfag og fremmedspråk
- Sårbar personaldekning
- Utfordrende å rekruttere pedagogisk personell
- Dekke kompetansekravet for pedagogisk personell
- Uteområdene
- Nettverksinfrastruktur trenger en oppgradering for å håndtere datatrafikken vi genererer på et tilfredsstillende vis
- Opprettelse av spesialrom; sløyd, musikkrom etc,

Mål 2020

- Bli godkjent som Helsefremmende skole
- Opprette Spesialpedagogisk team (S-Team) som jobber aktivt med tilrettelagt undervisning
- Utnytte mulighetene Office 365 gir, både pedagogisk og administrativt
- Fokus på språkopplæring for minoritetsspråklige
- Innføre Visma Flyt Skole
- F  IKT-lærling

BUDSJETT 2020

-  rsverk: 7 årsverk lærere, ca. 2 årsverk assistenter, ca. 0,3 årsverk på SFO 0,25 årsverk på kulturskole, 0,25 årsverk på voksenopplæring
- Satsingspunkt: Lærertetthet, kulturskole og voksenopplæring

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1703 UNDERVISNING		
Lønn og sosiale utg	7 436 961	7 522 633
Kjøp inngår i tj prod	415 324	456 096
Kjøp erstatter tj prod	719 000	719 000
Overføringer fra komm	0	0
Finansutgifter	0	0
Salgsinntekter	-70 000	-45 000
Refusjoner	-556 500	-379 000
Overføringer til komm	0	0
Finansinntekter	-223 000	-223 000
Sum	7 721 785	8 050 729

Større prosjekter i skolen

Visma Flyt Skole

- Visma Flyt Skole er et skybasert Skole Administrativt System (SAS) som effektiviserer og digitaliserer en del administrative prosesser slik som dokumentasjon, eksamensplanlegging og timeplanlegging/vaktplan i skole og barnehage.
- Blir et viktig verktøy for skole-hjem kommunikasjon
- Oppgraderingen av skolens SAS hører sammen med implementeringen av Feide
- Krever et løft på administrativt nivå, gjelder særlig sak/arkiv integrasjon, men også lønn

Office 365 og IT generelt

- Utnytte mulighetene O365 gir oss
- Skalere nettverksinfrastrukturen på en måte som lar oss håndtere alt fra 1 til 100 brukere

LK20

- Ny læreplan med virkning for 1-9. trinn skoleåret 2020, 10. trinn 2021
- Betyr store endringer for både lærere og elever, ressurskrevende arbeid
- Krever nye læreverk i skolen

Fådelte skole

- Husøy skole er en fådelte skole, men ønsker å tilby egen undervisning i norsk, engelsk og matte for 7. og 10. trinn
- Krevende for personalet å undervise over et større alders- og evnespenn
- Vi må møte kompetansekravene for undervisning

SFO

Utfordring 2020

- Tidvis stort trykk på personalet på slutten av dagen grunnet vaktplan

Mål 2020

- Videreutvikle pedagogisk tilbud
- Videreutvikle samarbeid med barnehagen

Voksenopplæring

Utfordring 2020

- Opprette et tilbud for flere enn de med rett og plikt

Mål 2020

- Samarbeid med lokale bedrifter for å kunne tilby norskopplæring for arbeidsinnvandrere og jobbsøkere med minoritetsbakgrunn

Træna Kulturskole**Utfordring 2020**

- Ingen tilbud per dags dato
- Tilrettelagt lokale
- Tilgang til egnede instrumenter

Mål 2020

- Ansette kulturskolelærer
- Få på plass egnede lokaler og musikkinstrumenter
- Tilby kulturskolefag til kommunens befolkning

1704 BARNEHAGE

Ansvar	Navn
2300	Husøy barnehage

Antall barn i barnehage 2013 - 2020

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antall pr 31.12.	20	21	13	13	13	13	15	19*
Antall plasser**			17	17	20,2		18	24

forventet utvikling

** jmf. bemanningsnorm, dekningsgrad er et mer dekkende begrep

** Barn 0-3 år teller dobbelt, dekningsgrad er derfor høyere enn antall barn

Utfordringer 2020

- Sårbar personaldekning
- Slitt uteareal

Mål 2020

- Helsefremmende barnehage
- Utvikle gode rutiner for samarbeid mellom førskole og 1. klasse
- Fokus på språkopplæring for minoritetsspråklige
- Fortsette bruk av digitale løsninger der det er hensiktsmessig
- Utarbeide plan for uteområde
- Oppdatere barnehagens vedtekter
- Utarbeide en helårig årsplan

BUDSJETT 2020

Træna kommune følger maksprisen for barnehageplasser.

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1704 BARNEHAGER		
Lønn og sosiale utg	2 235 584	2 873 981
Kjøp inngår i tj prod	96 000	125 500
Kjøp erstatter tj prod	0	0
Overføringer fra komm	0	0
Finansutgifter	0	0
Salgsinntekter	-450 000	-465 000
Refusjoner	0	0
Overføringer til komm	0	0
Finansinntekter	0	0
Sum	1 881 584	2 534 481

Årsverk 4,8

1705 KULTUR OG IDRETT

Ansvar	Navn	Ansvar	Navn
2500	Ungdomsklubb	2800	Bibliotek
2600	Kulturformål	2620	Museum/kapell

Utfordringer 2020-2023

- Ungdomslokale
- Ulike kulturtilbud for barn og unge
- Fremtidsrettede lokaler for kultur for flere målgrupper
- Sikring av kulturlandskap

Mål 2020

- Videreutvikle samarbeidet med Helgeland museum, og satsing på nytt museumsbygg
- Bred samhandling mellom kommunen og frivillige organisasjoner
- Tverrsektoriell oppvekstplan
- Videreføre Artist in Residence
- Ferdigstille kulturminneplan

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1705 KULTUR OG IDRETT		
Lønn og sosiale utg	177 192	180 211
Kjøp inngår i tj prod	165 500	165 500
Kjøp erstatter tj prod	356 000	356 000
Overføringer fra komm	456 000	463 500
Finansutgifter	0	0
Salgsinntekter	0	0
Refusjoner	0	0
Overføringer til komm	0	0
Finansinntekter	0	0
Sum	1 154 692	1 165 211

Ungdomsklubben i kommunen har i flere år vært driftet av Trænafestivalen og de mottar årlig kr 100 000 til dette formålet. Avtalen med Trænafestivalen på dette området skal, og alternative måter å drifte ungdomsklubben på skal vurderes.

Tilskudd til Trænafestivalen er på kr 400 000. Tilskuddet er oppgjør for tjenester, som motregnes mot tjenester/utleie av areal og kommunale bygg i forbindelse med festivalen.

På ansvar Kulturformål dekkes også avtalene som er inngått med Polarsirkelen Friluftsråd og teaterinstruktør. Her er det avsatt kr 40 000 til kulturmidler, 17 mai-arrangementene dekkes her, det samme gjør Kultur og Miljøprisen og tilskudd til Træna/Lurøy-serien.

Det er inngått avtale med Helgeland Museum om driften av Træna Museum, og det er innledet et tettere samarbeid med museet i forhold til fremtidige satsninger på Træna. Turistkontoret har et tett samarbeid med museet om guiding og åpningstider.

Kulturminneuken gjennomføres i samarbeid med Træna museum og træna kirke. Artist in Residence- ordningen er et samarbeid mellom ulike kulturaktører i kommunen.

Biblioteket videreføres med 25% stilling på Husøy og 8% stilling i Selvær.

1708 HELSETJENESTER

Ansvar	Navn	Ansvar	Navn
3000	Lege-/fysioterapitjeneste	3900	Ambulanse
3100	Helsesøster-/jordmortjeneste	4500	Edruskapsvern
3300	Folkehelse		

Utfordringer 2020-2023

- Beholde og videreutvikle kompetanseyrker
- Krav til psykologtilbud i kommunen fra 2020
- Folkehelsearbeid, organisering og ansettelse

Mål 2020

- Målrettet folkehelsearbeid på alle sektorer jf. tiltaksplan
- Lav turnover og attraktive kompetansearbeidsplasser
- Inngå interkommunalt samarbeid og ansatte psykolog i 2020

Drift:

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1708 HELSETJENESTER		
Lønn og sosiale utg	4 284 719	4 665 131
Kjøp inngår i tj prod	571 100	589 334
Kjøp erstatter tj prod	382 760	582 760
Overføringer fra komm	20 000	20 000
Finansutgifter	0	0
Salgsinntekter	-227 000	-227 000
Refusjoner	-510 000	-510 000
Overføringer til komm	0	0
Finansinntekter	0	0
Sum	4 521 579	5 120 225

Det forebyggende helsearbeidet prioriteres og videreføres i 2020. Ved inngangen til det nye året må administrasjonen ta stilling til organisering av folkehelsearbeidet. Folkehelse er i dag organisert under helsetjenesten, mens satsningsområdene i hovedsak er på skole og oppvekst. Det er viktig at folkehelsearbeidet implementeres i alle sektorer, at arbeidet har en retning og følges opp for å fremme helse, trivsel og aktivitet blant barn og voksne som bor på Træna.

Helsesektoren består av kompetansearbeidsplasser. En viktig målsetning er å beholde og videreutvikle disse gjennom utviklingsmuligheter i eget arbeid. Utviklingsmuligheter kan vi oppnå gjennom faglig vekst, som også vil danne grunnlag for mestring og trivsel.

Træna kommune har inngått samarbeid med Lurøy og Rødøy om å ansette psykolog, og stillingen er utlyst. Hvorvidt psykologsamarbeidet bør utvides til også å gjelde flere kommuner vil vurderes etter mottak av søknader. Tanken bak et eventuelt utvidet samarbeid er å etablere et fast sete for faggruppen i en av kommunene, og etablere et fagmiljø bestående av flere psykologer. Kravet om psykolog i kommunene er et viktig grep for regjeringen som blant annet gjenspeiles i reformen «Leve hele livet» der målet er gode helsetjenester og hjelp til å mestre livet. Træna kommune har øremerket kr. 200 000 til formålet. Helsesektoren i Træna kommune vil jobbe målrettet for å få dette tilbudet på plass.

1710 PLEIE OG OMSORGSTJENESTER

Ansvar	Navn	Ansvar	Navn
3600	Åpen omsorg	3500	Psykisk helse
3700	Træna alders og sykehjem (TAS)	3200	Samhandling
4300	Ressurskrevende brukere		

Utfordringer 2020-2023

- Etablere dagtilbud til demente -og pasienter med kognitiv svikt
- Nedslitte beboerrom i sykehjem
- Behov for hjelpemiddellager både i Selvær og på Husøy
- Effektivisere daglig drift
- Behov for å styrke hjemmesykepleien og praktisk bistand i Selvær

Mål 2020

- Utarbeide tverrsektoriell plan for oppvekst- og levekår
- Økt tjenesteproduksjon fra institusjonskjøkken
- Avklare drift av Selvær legekantor
- Oppstart forprosjekt for rehabilitering av pasientrom i sykehjem
- Evaluere kvalitet og kostnader på ressurskrevende omsorgstjenester
- Avtale mellom teknisk etat og helsesektoren om hjelpemidler i kommunen

Antall liggedøgn i institusjon 2009- 2019

Antall liggedøgn:	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Korttidsopphold	281	190	429	271	627	763	207	401	113	404	185
Langtidsopphold	3 456	3 897	4 317	3814	3189	2639	3002	2384	1659	1402	2433
Akuttrom									29	12	5
Avlastning										213	74
Totalt	3 737	4 087	4 746	4085	3816	3402	3209	2785	1801	2031	2697

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1710 PLEIE OG OMSORGSTJENESTER		
Lønn og sosiale utg	12 255 798	13 649 716
Kjøp inngår i tj prod	1 036 186	1 066 186
Kjøp erstatter tj prod	6 000	6 000
Overføringer fra komm	15 420	15 420
Finansutgifter	0	0
Salgsinntekter	-938 420	-1 338 420
Refusjoner	-118 000	-55 000
Overføringer til komm	0	0
Finansinntekter	0	-642 726
Sum	12 256 984	12 701 176

Omsorgssektoren har for tiden 8 inneliggende langtidspasienter på totalt 13 plasser i sykehjem. Det gir oss økte inntekter sammenlignet med året før. Utfordringen for omsorgssektoren er å drifte kostnadseffektivt og få mer ut av hver krone. Det betyr at alle må jobbe litt raskere, og produsere litt mer.

En 50 % sykepleiestilling er redusert fra 50% til 30% stilling. Sykehjemmet har hatt to lærlingstillinger som inngår i grunnturnus, en av disse er omgjøres til helsefagarbeider fra 2020. Årsak til stillingsendringen er utfordringer med å rekruttere lærlinger og at vi dermed oppnår større grad av stabilitet og forutsigbarhet i driften. Dette gjenspeiles i vikarbudsjettet, sykehjemmet har i 2020 mindre ressurser å benytte til innleie og vikarbruk enn tidligere år.

Med stadig nye oppgaver som skal løses lokalt, blir kommuner satt under press. Evne til omstilling og endring er derfor en viktig egenskap å ha for å dreie driften inn på nye spor og nye muligheter. Dersom omsorgssektoren ikke klarer denne tilpasningen og «danse» i takt med utfordringene, vil vi få problemer. For fremtiden betyr det å ta kloke valg og gjøre gode prioriteringer parallelt med god ressursutnyttelse i den daglige driften.

Prognoser viser at kommunen har en aldrende befolkning og at det fødes færre barn. Kunnskap om alderssammensetningen viser at Selvær har et økende behov for å styrke hjemmebasert omsorg i tiden fremover. Tilgjengelig ressursbruk i Selvær er i dag 20 % stilling i hjemmesykepleien og 20 % stilling som hjemmehjelp. Utfordringen fremover er å dekke inn for økt behov på disse tjenestene.

Hjemmesykepleien i Selvær har også behov for lokaler for oppbevaring av hjelpemidler og kontor til dokumentasjon og blodprøvetaking. Skolen sine lokaler er et alternativ. Selvær legekantor benyttes i svært liten grad. Leie av lokale, strøm og driftskostnader til renhold er løpende kostnader og på årsbasis er dette stipulert til ca. kr. 70.000. Denne avtalen bør derfor vurderes.

Sykehjemmet sitt satsningsområde i 2019 har vært demensomsorg. Dette arbeidet videreføres i 2020 med en utvidelse og tilbud om dagaktivitetsplasser for demente og mennesker med kognitiv svikt. Tilbudet vil være lokalisert på sykehjemmet, med mulig utvidelse til Selvær om søknadsgrunnlaget tilsier det. Tilbudet vil være tilgjengelig 1 dag i uken og det er satt av en 20 % ressurs til dette formålet. Tilbudet finansieres av tilskuddsmidler og er inne i startfasen av prøveprosjektet.

Sykehjemmet stod innflyttingsklart høsten 1985. Syv pasientrom med tilhørende bad har behov for oppgradering. For 2020 er det ønskelig å starte et forprosjekt for å få oversikt over kostnader en slik oppgradering vil medføre og undersøke muligheter for tilskudd i Husbanken.

Sykehjemmet fikk i 2018 nytt og moderne institusjonskjøkken. Kjøkkenet produserer i dag måltider til inneliggende pasienter og til hjemmeboende. Kjøkkenet har imidlertid kapasitet til å produsere og selge til arrangementer i kommunal regi og andre mindre sammenkomster. Det er viktig at vi benytter oss av en samlet kommunal ressursbank for å øke inntektene.

Træna kommune har en hjelpemiddelkoordinator i 20 % stilling. For innbyggerne er det viktig at hjelpemidlene fungerer som de skal, og at feil og mangler raskt blir utbedret. Det bør derfor utarbeides en avtale mellom teknisk etat og helsesektoren om hvem som gjør hva og når brukeren kan forvente å få hjelp. Spesielt gjelder dette utstyr som er av stor verdi for brukeren, som økt selvstendighet i hverdagen. En avtale som regulerer disse forholdene vil bli prioritert tidlig i 2020, og det er ønskelig med en brukerrepresentant inn i dette arbeidet.

Omsorgssektoren har ressurskrevende omsorgstjenester. Utfordringen løses lokalt og kostnadene foreslås finansiert over disposisjonsfond. Træna kommune v/omsorgssektoren ønsker så langt det lar seg gjøre å tilby helsetjenester lokalt. Vi mener det er nødvendig å se etter løsninger på Træna, teste ut ulike alternativer før *kjøp fra andre* blir løsningen. Ressursene er begrenset og det er nødvendig med kontroll over utgiftene for å sikre en god fremtidig drift, også for kommende generasjoner.

Træna sin visjon er *LIVSKRAFT, KREATIVITET OG MANGFOLD* som viser til vår evne til å stå sammen og skape et bærekraftig samfunn. Det gjør vi gjennom samarbeid, ved å gripe muligheter, fremsnakke plassen vi bor på og hverandre. Våre helsetjenester skal nettopp kjennetegnes av *LIVSKRAFT* fordi de lindrer og gir oss trygghet, de er *KREATIVE* fordi de er tilpasset våre behov og *MANGFOLDIGE* fordi vi er åpne for nye ideer og muligheter.

1711 BARNEVERN OG SOSIALTJENESTEN

Ansvar	Navn	Ansvar	Navn
4000	NAV-kontoret	4200	Sosialhjelp
4100	Barnevern		

Utfordringer 2020-2023

- Forebyggende barnevern og ungdomsarbeid
- Endringer i NAV

Mål 2020

- Forebyggende arbeid prioriteres

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1711 BARNEVERN OG SOSIALTJENESTEN		
Lønn og sosiale utg	0	0
Kjøp inngår i tj prod	153 000	63 000
Kjøp erstatter tj prod	745 000	745 000
Overføringer fra komm	60 000	60 000
Finansutgifter	0	0
Salgsinntekter	0	0
Refusjoner	0	0
Overføringer til komm	0	0
Finansinntekter	0	0
Sum	958 000	868 000

Startlån skal bidra til at flere langvarig vanskeligstilte på boligmarkedet skal kunne eie sin egen bolig. Et nasjonalt mål er å hjelpe flere vanskeligstilte barnefamilier å kjøpe egen bolig. Dette gjelder særlig familier som har en ustabil bosituasjon i en uegnet utleiebolig. Startlån og tilskudd brukt til refinansiering er gode virkemidler for å unngå at barnefamilier mister boligen på grunn av høye boutgifter. Startlån kan også brukes til utbedring og/eller tilpasning av bolig.

Det er budsjettet et låneopptak til videre utlån med kr 1 500 000 i 2020.
Boligtilskudd: bundet fond kr 426 000.

1712 NÆRINGSFORMÅL

Ansvar	Navn	Ansvar	Navn
5000	Næringsfond A	5200	Regionale utviklingsmidler/Gründerfond
5100	Andre næringsformål	5500	Utviklingsprosjekt
5130	Veterinær- / Landbruksjeneste		

Utfordringer 2020-2023

- Utvikling av opplevelsesnæring/turisme til året rundt-næring
- Behov for nærings-/industrialokaler egnet til service-, handel-, kontor- kultur og industri.
- Sikre langsiktig næring- og utviklingsarbeid i kommunen etter 2020
- Utvikling av landbruk, fiske og havbruk
- Kompetansearbeidsplasser innen både offentlig og privat virksomhet
- Kutt i regionale utviklingsmidler fra Nordland Fylkeskommune
- Befolkningsutvikling

Mål 2020

- Skreddersydd tilrettelegging til nye etablerere og eksisterende næringsliv
- Fremdrive prosjektet Træna 365 - første enhetene oppsatt i 2020
- Vedtatt organisering og finansiering av utvikling- og næringstjenester fra 2021 (herunder inkludert Næringsfond)
- Implementere rutiner for gründerteam med tydelig informasjon på hjemmesiden
- Tilrettelegging for unge fiskere som vil etablere seg
- Gjennomføre en flytteundersøkelse om årsaker til inn- og utflytting
- Revidere avtale om veterinær og landbruksjenester

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1712 NÆRINGSFORMÅL		
Lønn og sosiale utg	1 075 563	1 099 271
Kjøp inngår i tj prod	1 374 437	1 374 437
Kjøp erstatter tj prod	42 000	42 000
Overføringer fra komm	0	0
Finansutgifter	0	0
Salgsinntekter	0	-23 708
Refusjoner	-2 350 000	-2 350 000
Overføringer til komm	0	0
Finansinntekter	-100 000	-100 000
Sum	42 000	42 000

Utviklingsprosjektet har siden starten i 2015 hatt flere enn 20 bedrifter som startet opp gjennom rådgivning/hjelp. Innen reiseliv har 38 nye sengeplasser blitt etablert og 12 nye er under bygging. Utviklingsprosjektet har bidratt til at mer enn 10 millioner kr har blitt investert (utenom prosjektets grunnfinansiering.) Flere prosjekter har startet som knoppskyting av utviklingsprosjektet.

Utviklingsprosjektet har tilsagn om tilskudd med 2 millioner pr år til 2020 fra Nordland fylkeskommune. I budsjettet er en forutsetning at kommunen yter tilskudd med kr 100 000 fra næringsfond til prosjektet (se egen sak), samt med støttefunksjoner. Det er også budsjettet med en inntekt for kontorlokale, rekvisita og felleskostnader. Utviklingsprosjektet har egen prosjektplan med vedtatte mål/satsingsområder i tråd med Kommuneplanens samfunnsdel. Utviklingsprosjektet har en portefølje med flere tiltak, delprosjekter og innsatser rettet til næringsliv og det er finansiering fra flere eksterne finansieringskilder. Eksternfinansiering og prosjektsamarbeid bidrar til økonomisk bærekraft i utviklingsarbeidet.

Næringsfond A benyttes til utlån til næringslivet. Regionale utviklingsmidler /Gründerfond benyttes til tilskudd til næringslivet. Vi har mottatt årlig tildeling fra Nordland fylkeskommune, men dette har for 2020 blitt kuttet i hele fylket.

Veterinærtjeneste – Træna, Lurøy og Nesna kommune har et vertskommunesamarbeid. Andelen av årlige utgifter er fordelt som følger: Træna 7 %, Lurøy 32% og Nesna 61%.

Landbrukstjenester kjøpes hos Lurøy kommune for kr 12 000. Avtalen ses over i 2020.

Prosjektnavn	Kort beskrivelse	Prosjekteier og sum
Testsone Træna- Norges Forskningsråd	Nasjonalt forskningsprosjekt reiseliv og lokalsamfunn	Træna Kommune 2 500 000 kr fordelt på 5 partnere 2018-2020.
Aloha Inn- Nordland Fylkeskommune	Innovasjon og utvikling av Træna som destinasjon og samfunn	Træna Kommune 1 000 000 kr (avsluttes 02.20)
NORA (Nordatlantisk Samarbeide)	Nordatlantisk samarbeide om " Bæredyktig turisme og økonomisk vekst på de ytterste skjær". Vega, Røst, Hamarøy, Færøyene, Island og Grønland inngår.	Færøyene. 500 000 kr/år fordelt på 5 partnere. (2018-20)
AIR TRÆNA - Nordland Fylkeskommune	Støttemidler til Artist in Residence-ordningen fra Fylkeskommunen.	Træna Kommune 90 000 kr (2019-20)

1713 KOMMUNALE KAIER/INDUSTRIOMRÅDER

Ansvar	Navn	Ansvar	Navn
5400	Galtneset	6640	Havner

Utfordringer 2020-2023

- Nødvendige utbedringer av kommunale kaier bør gjennomføres
- Etablere kommunalt betongflytekai for lokalbåten på Husøy og i Selvær

Mål 2020

- Etablere ny Pullert på nordsiden av Galtneset
- Utarbeide leieavtale med Pelagia ang bruk av kai på Galtneset

BUDSJETT 2020

Drift:

Det er behov for en ekstra pullert nord for Galtneset kai. Dette for å kunne ta inn større fartøy som hurtigruten og containerskip. Det er pr. i dag ikke noe leieavtale for bruk og vedlikehold av kaiet på Galtneset. Kommunen vil ta kontakt med Pelagia for å få dette på plass.

Overskudd i havnedriften avsettes til bundne fond. For 2020 er det budsjettet avsatt kr 229 732. På fond står det ca. 1 million til driftstiltak på området.

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1713 KOMMUNALE KAIER/INDUSTRIOMRÅDER		
Lønn og sosiale utg	102 934	107 768
Kjøp inngår i tj prod	178 000	178 000
Kjøp erstatter tj prod	0	0
Overføringer fra komm	0	0
Finansutgifter	190 996	229 732
Salgsinntekter	-500 000	-515 500
Refusjoner	0	0
Overføringer til komm	0	0
Finansinntekter	0	0
Sum	-28 070	0

1714 PLANLEGGING/BYGGING

Ansvar	Navn	Ansvar	Navn
6000	Administrasjon teknisk	6020	Oppmåling

Utfordringer 2020-2023

- Gjennomføring av prioriterte investeringer
- Utarbeide sentrumsplan Husøy
- Se veiplan, skiltplan og trafikksikkerhetsplan i sammenheng og rullere disse i tråd med vedtatt planstrategi

Mål 2020

- Revidere trafikksikkerhetsplan og plan for idrett og friluftsliv
- Ferdigstille reguleringsplan Nordhusøy
- Ferdigstille visningshus i prosjekt Træna 365.

BUDSJETT 2020

Det er planlagt og innhentet priser på flere nødvendige investeringstiltak som ikke er tatt med i budsjettet for 2020 da kommunens økonomi ikke gir rom for dette.

Dette gjelder: tiltak på kommunale bygg og installasjoner ihht. til vedlikeholdsplan, asfaltering av kommunale veier, ny storplenklipper teknisk, beredskapsbåt, solskjerming rådhus, nytt adgangskontrollsystem på kommunale bygg, maling av enkelte kommunale bygg, breddeutvidelse molo Ærøya, og å utbedre 3 stk klasserom på ungdomsskolen i forhold til akustikk, lys og el.

Det er for 2019 avsatt i budsjett 200.000,- til bytte av tak på eldreboligene, dette viser seg å være lavt estimat.

Det er et mål om å revidere trafikksikkerhetsplan og plan for idrett og friluftsliv, dette gjør det mulig å søke om offentlige midler.

Å ferdigstille reguleringsplan for Nordhusøy er en viktig milepæl for muligheten til å realisere det planlagte prosjektet.

Det er et mål å få ferdigstilt visningshus, slik at disse kan være første trinn i prosjektet. Kostnad for å få dette ferdigstilt er ikke avklart, det vil bli fremmet egen sak når dette foreligger.

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1714 PLANLEGGING/BYGGING		
Lønn og sosiale utg	1 692 866	1 716 926
Kjøp inngår i tj prod	183 874	183 874
Kjøp erstatter tj prod	0	0
Overføringer fra komm	0	0
Finansutgifter	0	0
Salgsinntekter	-120 000	-121 800
Refusjoner	-5 000	-5 000
Overføringer til komm	0	0
Finansinntekter	0	0
Sum	1 751 740	1 774 000

1715 DRIFT AV KOMMUNALE BYGG

Ansvar	Navn	Ansvar	Navn
6100	Vedlikeholdsavdeling	6350	TAS/helsesenter
6200	Kommunale boliger	6370	Museum
6300	Rådhus/oppvekstsenter/Trænahall	6560	Selvær legesenter
6320	Selvær oppvekstsenter		

Utfordringer 2020-2023

- Manglende økonomi for å utføre vedlikehold på kommunale bygg
- Store kostnader på drift av kommunale bygg, eksempelvis basseng
- Avklare og gjennomføre oppgradering av rom på sykehjemmet ihht. til dagens krav for institusjonsdrift

Mål 2020

- Få basseng i drift
- Avklare videre drift og eierskap av Selvær oppvekstsenter
- Avklare mulighetene for helårs leveranse av fjernvarme fra Pelagia, samt energiøkonomisering for alle kommunale bygg
- Redusere strømforbruk på kommunale bygg

BUDSJETT 2020

Drift:

Kommunen har mottatt prisoverslag på reparasjon av bassenget. Det er ikke avklart ansvarsforhold og garanti. Egen sak om dette legges frem for politisk behandling.

Vedlikeholdsbudsjett

Materialer og kjøp av tjenester til vedlikehold av kommunale bygg er budsjettet med totalt kr 395 000. Dette er det samme beløpet som ble avsatt i 2019.

Vedlikeholdsavdeling	270 000,-
Kommunale boliger	100 000,-
Rådhus/skole	25 000,-

Investeringer 2020:

Drenering av kjeller på oppvekstsenter. Det er laget en beskrivelse på dette arbeidet, og forespørsel vil sendes ut på anbud våren 2020. Estimert pris kr 1 000 000.

Avklare mulighetene for helårs leveranse av fjernvarme fra Pelagia, samt energiøkonomisering for alle bygg. Kostnad 500 000,-.

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1715 DRIFT AV KOMMUNALE BYGG		
Lønn og sosiale utg	2 336 581	2 417 074
Kjøp inngår i tj prod	2 240 540	2 490 540
Kjøp erstatter tj prod	0	0
Overføringer fra komm	0	0
Finansutgifter	0	0
Salgsinntekter	-2 017 200	-2 056 870
Refusjoner	-30 000	-30 000
Overføringer til komm	0	0
Finansinntekter	0	-250 000
Sum	2 529 921	2 570 744

1716 KIRKE, TROSSAMFUNN OG KIRKEGÅRDER

Ansvar	Navn	Ansvar	Navn
1500	Kirkelige formål/Trossamfunn	6550	Kirkegårder

Utfordringer 2020-2023

- Utføre nødvendig vedlikehold av kirken med avsatte midler
- Utvide kirkegård Holmen

Mål 2020

- Gjennomgang og revidere samarbeidsavtale mellom kirken og Træna kommune

BUDSJETT 2020

Drift

Det er ikke midler til nødvendig vedlikehold ihht. vedlikeholdsplan utarbeidet i 2018
Det er budsjettert en økning på tilskudd til kirken fra kr 610 000 til kr 628 000.

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1716 KIRKE, TROSSAMFUNN OG KIRKEGÅRDER		
Lønn og sosiale utg	0	0
Kjøp inngår i tj prod	11 000	11 000
Kjøp erstatter tj prod	0	0
Overføringer fra komm	740 000	758 000
Finansutgifter	0	0
Salgsinntekter	0	0
Refusjoner	0	0
Overføringer til komm	0	0
Finansinntekter	0	0
Sum	751 000	769 000

1717 VEIER OG GATELYS

Ansvar	Navn	Ansvar	Navn
6610	Veier og gatelys	6500	Parkanlegg

Utfordringer 2020-2023

- Store kostnader med å vedlikeholde alt av grøntanlegg og kirkegårder i sesongen som strekker seg fra mai til oktober
- Trafikksikkerhet for gående med økende biltrafikk
- Installere nye gatelys i kommunen

Mål 2020

- Skilte av gatenavn i kommunen
- Revidere trafikksikkerhetsplan og klargjøre tiltak med fotgjengerfelt Janesvågen
- Installere gatelys i kommunen

BUDSJETT 2020

Drift:

Med bakgrunn i at bil og tungtrafikk har økt og veiene er smale og uoversiktlig er det behov for tiltak for fotgjengere og sykkelister. Dette vil bli synliggjort i revidering av trafikksikkerhetsplanen.

Det er flere til dels dårlige veier på Husøy og i Selvær som trenger asfaltering. Det planlegges asfaltering i 2020 og 2021.

Kostnader for nye gatelys ble betydeligere høyere enn det som var avsatt i budsjett for 2019. Dette planlegges lagt ut på anbud på nyåret, og gjennomført våren 2020.

Investering

Gatelys Husøy og Selvær. Alle lys byttes til led, i tillegg til 8-10 nye gatelyspunkter. Kostnad kr 700 000. Asfaltering Ærøyveien med breddeutvidelse av innkjøring til molo. Dette vil tilrettelegge for næringslivet og bidra til bedre sikkerhet over moloen. Pris ca. 600 000,-

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1717 VEIER OG GATELYS		
Lønn og sosiale utg	62 534	62 534
Kjøp inngår i tj prod	563 027	563 027
Kjøp erstatter tj prod	0	0
Overføringer fra komm	0	0
Finansutgifter	0	0
Salgsinntekter	0	0
Refusjoner	0	0
Overføringer til komm	0	0
Finansinntekter	0	0
Sum	625 561	625 561

1718 VANN, AVLØP OG RENOVASJON (VAR)

Ansvar	Navn	Ansvar	Navn
6700	Vannverk	6750	Renovasjon
6730	Spillvannsledninger (kloakk)		

Utfordringer 2020-2023

- Avsaltingsanlegg i Selvær trenger rehabilitering pga. korrosjon og manglende vedlikehold
- Manglende hovedplan vann- og avløp som beskriver drift og avgiftsnivå

Mål 2020

- Utarbeide hovedplan vann- og avløp
- Etablere befolkningsvarsling

BUDSJETT 2020

Drift:

Vannverkene på Husøy og i Selvær er utdatert. Styresystem er gått ut av produksjon og det kreves oppgradering/ending. Siden Pelagia overtok sildefabrikken er det kjøpt minimalt med vann fra kommunen. I samme periode har det ikke vært noe oppgradering av vannverkene. I dag drifter kommunen med en betydelig overproduksjon av vann, noe som er kostbart. Dette vil bli vurdert i arbeidet med hovedplanen, samtidig som man får vurdert avgiftsnivået i årene fremover.

Det er behov for et system der befolkningen kan varsles kjapt, dette gjelder også besøkende som er innenfor kommunegrensene. Dette er et av tiltakene i beredskapsplan vann og i overordnet beredskapsplan for kommunen.

Investering:

Utarbeide hovedplan vann kr 450 000.
System for befolkningsvarsling kr 50 000.

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1718 VANN, AVLØP OG RENOVASJON (VAR)		
Lønn og sosiale utg	527 175	551 344
Kjøp inngår i tj prod	1 878 420	2 438 420
Kjøp erstatter tj prod	0	0
Overføringer fra komm	0	0
Finansutgifter	0	0
Salgsinntekter	-3 415 000	-3 415 000
Refusjoner	0	0
Overføringer til komm	0	0
Finansinntekter	0	-338 951
Sum	-1 009 405	-764 187

Selvkostberegning - vann	Produksjon	Distribusjon	Sum
Direkte kostnader	2 229 274	292 592	2 521 866
Refundert sykelønn			
Indirekte kostnader	30 000	30 000	60 000
Fradrag for andre inntekter			
Driftskostnader	2 259 274	322 592	2 581 866
Avskrivninger	543 191	31 190	574 381
Kalkulatoriske renter	77 706	4 998	82 704
Kapitalkostnader	620 897	36 188	657 085
Gebyrgrunnlaget	2 880 171	358 780	3 238 951
Gebyrinntekter		-2 900 000	-2 900 000
Avsetning bundet fond			
Bruk av fundet fond		-338 951	-338 951
	2 880 171	-2 880 171	0
Fond 1.1.2019 616 683,49			
Kalkulatorisk rente 2,2%			

Selvkostberegning - avløp	Avløpsrensing	Avløpsnett	Sum
Direkte kostnader		467 898	467 898
Refundert sykelønn			
Indirekte kostnader		20 000	20 000
Fradrag for andre inntekter			
Driftskostnader	0	487 898	487 898
Avskrivninger		27 127	27 127
Kalkulatoriske renter		5 404	5 404
Kapitalkostnader	0	32 531	32 531
Gebyrgrunnlaget	0	520 429	520 429
Gebyrinntekter		-520 429	-520 429
Avsetning bundet fond			
Bruk av fundet fond			0
	0	0	0
Fond 1.1.2019 16 863,46			
Kalkulatorisk rente 2,2%			

1719 BRANN- OG FEIERTJENESTER

Ansvar	Navn	Ansvar	Navn
6760	Feiing	6800	Brannvern

Utfordringer 2020 -2023

- Kontinuerlig kompetanseheving av ansatte i brannvesenet ihht. lovverk
- Etablere stabil ledelse i brannvesenet

Mål 2020

- Utdanne utrykningsledere
- Stabil drift i brannvesenet ihht. til utarbeidet øvelses- og vedlikeholdsplan

BUDSJETT 2020

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1719 BRANN- OG FEIERTJENESTER		
Lønn og sosiale utg	346 734	345 531
Kjøp inngår i tj prod	257 000	217 000
Kjøp erstatter tj prod	241 000	241 000
Overføringer fra komm	0	0
Finansutgifter	0	0
Salgsinntekter	-100 000	-100 000
Refusjoner	0	0
Overføringer til komm	0	0
Finansinntekter	0	0
Sum	744 734	703 531

VEDLEGG 1 - BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT

Bevilgningsoversikt drift (§5-4)	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Rammetilskudd	-34 409 703	-36 034 000	-37 082 000	-37 023 000	-37 023 000	-37 023 000
Inntekts- og formuesskatt	-12 509 036	-11 892 000	-12 182 000	-12 182 000	-12 182 000	-12 182 000
Eiendomsskatt	0	0	0	0	0	0
Andre generelle driftsinntekter	-2 641 872	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Sum generelle driftsinntekter	-49 560 611	-47 946 000	-49 284 000	-49 225 000	-49 225 000	-49 225 000
Sum bevilgninger drift, netto	39 999 057	43 558 004	47 053 945	45 622 932	45 367 932	45 367 932
Avskrivninger	5 699 951	0	0	0	0	0
Sum netto driftsutgifter	45 699 008	43 558 004	47 053 945	45 622 932	45 367 932	45 367 932
Brutto driftsresultat	-3 861 693	-4 387 996	-2 230 055	-3 602 068	-3 857 068	-3 857 068
Renteinntekter	-595 061	-210 000	-550 000	-510 000	-510 000	-490 000
Utbytte	0	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omlopsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	1 094 887	1 310 000	1 340 000	1 140 000	1 090 000	1 090 000
Avdrag på lån	2 681 420	2 700 000	2 765 000	2 765 000	2 765 000	2 765 000
Netto finansutgifter	3 181 246	3 800 000	3 555 000	3 395 000	3 345 000	3 365 000
Motpost askrivninger	-5 699 951	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-6 380 308	-587 996	1 324 945	-207 068	-512 068	-492 068
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:						
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	703 464	-132 004	-682 219	67 781	67 781	67 781
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	3 561 136	720 000	-642 726	139 287	444 287	424 287
Dekning av tidligere års merforbruk						
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	4 264 600	587 996	-1 324 945	207 068	512 068	492 068
Mindreforbruk 2018	-2 115 708					
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)						

VEDLEGG 2 - BEVILGNINGSOVERSIKT INVESTERING

Bevilgningsoversikt investering	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Investeringer i varige driftsmidler	1 194 042	1 950 000	3 500 000	9 875 000	1 250 000	0
Tilskudd til andres investeringer						
Investeringer i aksjer og andeler	206 687	225 000	225 000	225 000	225 000	225 000
Utlån av egne midler						
Avdrag på lån						
Sum investeringsutgifter	1 400 729	2 175 000	3 725 000	10 100 000	1 475 000	225 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-203 809		-700 000	-1 375 000	-250 000	0
Tilskudd fra andre						
Salg av varige driftsmidler						
Salg av finansielle driftsmidler						
Udeling fra selskaper						
Mottatte avdrag på utlån av egne midler						
Bruk av lån	-990 234					
Sum investeringsinntekter	-1 194 042	0	-700 000	-1 375 000	-250 000	0
Videreutlån	710 000		1 500 000	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	-710 000		-1 500 000	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	186 876	190 000	190 000	190 000	190 000	190 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-883 868	-190 000	-190 000	-190 000	-190 000	-190 000
Netto utgifter videreutlån	-696 992	0	0	0	0	0
Overføring fra drift						
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	645 335					
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-155 030	-2 175 000	-3 025 000	-8 725 000	-1 225 000	-225 000
Dekning av tidligere års udekket beløp						
Sum overføringer fra drift og netto avsetninger	490 305	-2 175 000	-3 025 000	-8 725 000	-1 225 000	-225 000
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0	0	0

VEDLEGG 3 - FORDELIG PÅ RAMMEOMRÅDENE

Bevilgninger drift, netto på ramme Tall i kroner	Regnskap 2018	Opprinnelig budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Netto driftsutgifter pr RAMMEOMR						
1701 Politiske styrever og kontrollorgan	1 113 561	1 704 348	1 705 086	1 734 086	1 664 086	1 664 086
1702 Administrasjon	6 087 053	7 819 547	7 863 443	7 603 430	7 603 430	7 603 430
1703 Undervisning	7 116 940	7 944 785	8 273 729	8 043 729	8 043 729	8 043 729
1704 Barnehager	2 282 495	1 881 584	2 534 481	2 314 481	2 314 481	2 314 481
1705 Kultur og idrett	1 144 066	1 154 692	1 165 211	1 165 211	1 165 211	1 165 211
1708 Helsetjenester	4 395 858	4 521 579	5 120 225	5 120 225	5 120 225	5 120 225
1710 Pleie og omsorgstjenester	13 001 279	12 256 984	13 343 902	13 343 902	13 343 902	13 343 902
1710 Ressurskrevende tjenester, 4300						
1711 Barnevern og sosialtjenesten	386 382	958 000	868 000	868 000	868 000	868 000
1712 Næringsformål	103 186	142 000	142 000	142 000	142 000	142 000
1713 Kommunale kaler/indstriområde	-358 334	-219 066	-229 732	-229 732	-229 732	-229 732
1714 Planlegging/bygging	1 218 375	1 751 740	1 774 000	1 774 000	1 774 000	1 774 000
1715 Drift av kommunale bygg	3 813 327	2 529 921	2 820 744	2 570 744	2 385 744	2 385 744
1716 Kirke, trossamfunn og kirkegårder	755 220	751 000	769 000	769 000	769 000	769 000
1717 Veier og gatelyst	700 117	625 561	625 561	625 561	625 561	625 561
1718 Vann, avløp og renovasjon	-2 187 183	-1 009 405	-425 236	-925 236	-925 236	-925 236
1719 Brann og felertjenester	589 069	744 734	703 531	703 531	703 531	703 531
Avdrag næringslån, ansvar 9200	-162 357					
Netto for RAMMEOMR	39 999 057	43 558 004	47 053 945	45 622 932	45 367 932	45 367 932

VEDLEGG 4 - LÅN OG FONDSOVERSIKT

LÅNEGJELD

Kommunalbanken	2020	2021	2022	2023
Lån	49 555 000	46 790 000	44 025 000	41 260 000
Avdrag	2 765 000	2 765 000	2 765 000	2 765 000

Det er ikke budsjettert med låneopptak i perioden

Budsjetterente 2,5% for 2020 - 2,4 for resten av perioden

Husbanken	2020	2021	2022	2023
Lån	4 476 000	4 286 000	4 096 000	3 906 000
Avdrag	190 000	190 000	190 000	190 000

Det er budsjettert med et låneopptak på kr 1 500 000 i 2020

FONDSOVERSIKT

FOND	
Disposisjonsfond, inkludert årets avsetning	10 091 151
Investeringsfond (ubundet kapitalfond)	6 329 582
Bundet driftsfond	5 211 570
Sum fondsmidler	21 632 303
Pensjonsfond	10 700 000
kan bare brukes til å redusere premiebetalingen på pensjon	